

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Сергій Квіт
«18» травня 2026 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
С4 «Психологія»
(освітньо-наукова програма: «Психологія»)

Схвалено
Вченою радою
Факультету охорони здоров'я, соціальної роботи та психології
(протокол № 9 від 19 травня 2026 р.)

КИЇВ – 2026

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит за спеціальністю **С4 Психологія** передбачений «Правилами прийому на навчання до Національного університету «Киево-Могилянська академія» в 2026 році» для тих вступників, які вступають для здобуття ступеня магістра за спеціальними умовами вступу відповідно до п. 84 розділу V Правил прийому.»

Фаховий іспит за спеціальністю С4 «Психологія» має за мету з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів з базових психологічних дисциплін («Загальна психологія», «Вікова психологія», «Психодіагностика», «Експериментальна психологія», «Соціальна психологія», «Диференційна психологія»); визначення їхньої готовності до засвоєння відповідної освітньої програми магістерського рівня.

Фаховий іспит за спеціальністю **С4 Психологія** проводиться очно в комп'ютерних класах НаУКМА із застосуванням технологій комп'ютерного тестування на платформі DistEdu із відеофіксацією процесу. Результати тестування зберігаються в корпоративному хмарному сховищі та/або системі DistEdu.

НаУКМА забезпечує відеозапис вступного іспиту зі спеціальності не менше ніж з двох відеокамер, розміщення на сайті університету, внесення посилання на цей запис в ЄДЕБО впродовж трьох робочих днів після оприлюднення оцінок вступників, а також зберігання відеоматеріалів та письмових робіт протягом одного року.

Загальна кількість тестових завдань – 50.

Тривалість виконання тесту – 80 хв.

Зразки тестових завдань:

1. Спрямованість особистості – це:

- а) сукупність стійких мотивів, що орієнтують поведінку та діяльність особистості і які відносно незалежні від конкретних умов;
- б) те, що припускає здійснення діяльності, що не є суворо обов'язковим для особистості в цій ситуації;
- в) здатність людини робити суспільно значущі перетворення довкілля, що проявляється в спілкуванні, спільній діяльності й творчості;
- г) сукупність свідомих вибіркових дій.

2. Наукова проблема - це:

- а) складне наукове завдання (питання), що потребує вирішення й має перспективне значення;
- б) теорія, що описує частину об'єктивної реальності у систематичному вигляді;
- в) найбільш загальний емпіричний метод пізнання, у якому проводять не тільки спостереження й виміри, але й здійснюють активний вплив на об'єкт дослідження.
- г) наукове передбачення, яке пояснює можливі наслідки застосування певних засобів.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Предмет та галузі сучасної психології.
2. Поняття про психіку. Основні функції психіки. Особливості психічного відображення.
3. Засади класифікації психічних явищ. Психічні процеси. Психічні стани. Психічні властивості. Взаємозв'язок психічних процесів, станів та властивостей.
4. Основні методологічні принципи психологічної науки.
5. Методи наукової психології: спостереження, експеримент, тести, вивчення продуктів діяльності, моделювання, математико-статистичні методи.

6. Труднощі наукового дослідження в психології. Особливості побудови експерименту в психологічних дослідженнях. Погрішності в психологічних дослідженнях. Проблема артефактів.
7. Зарубіжні психологічні теорії психічного життя: біхевіоризм, психоаналіз, гуманістична психологія, екзистенціальна психологія, когнітивна психологія.
8. Стадії розвитку психіки у тваринному світі.
9. Розвиток вищих психічних функцій у людини.
10. Свідомість як вища форма відображення дійсності. Психологічна характеристика свідомості людини. Структура та ознаки свідомості.
11. Поняття про діяльність. Структура діяльності людини. Види діяльності.
12. Індивід, індивідуальність, особистість.
13. Поняття особистості в психології. Структура особистості у вітчизняній та зарубіжній психології.
14. Самосвідомість особистості (образ Я, самооцінка, рівень домагань, Я - концепція).
15. Сучасні теорії особистості (психодинамічні; когнітивні; біхевіористичні, гуманістичні).
16. Поняття про активність. Активність особистості. Пошукова активність.
17. Потреби як джерело активності. Класифікація людських потреб. Види потреб.
18. Пізнавальні психічні процеси. Загальна характеристика.
19. Відчуття. Види та властивості відчуттів.
20. Сприймання. Властивості сприймання: предметність, цілісність, осмисленість, структурність, вибірковість, константність.
21. Увага. Види та властивості уваги.
22. Пам'ять. Види пам'яті. Процеси пам'яті. Закономірності пам'яті. Теорії пам'яті.
23. Мислення та його особливості. Види мислення. Процеси мислення. Етапи рішення задач. Психологічні закономірності мислення.
24. Механізми психологічного захисту.
25. Уява, її види, психологічні механізми. Створення образів уяви.
26. Емоційні та вольові психічні процеси. Емоції і почуття. Функції емоцій. Класифікація і види емоцій. Стрес. Стадії стресу.
27. Воля. Вольова дія. Вольові властивості та їх розвиток.
28. Темперамент, його психологічні властивості і формування індивідуального стилю діяльності.
29. Характер. Типологія характерів. Акцентуація характеру.
30. Здібності. Види здібностей. Компоненти обдарованості.
31. Закономірності розвитку та формування здібностей. Природа індивідуальних відмінностей у здібностях. Взаємозв'язок та компенсація здібностей.
32. Психічний розвиток, його умови і рушійні сили.
33. Концепції психічного розвитку. Своєрідність періодів психічного розвитку. Теорії співвідношення психічного розвитку і навчання. Умови психічного розвитку, поняття соціальної ситуації розвитку, новоутворення, зони актуального і найближчого розвитку.
34. Теорії психічного розвитку в зарубіжній психології.
35. Біологічні та соціальні фактори розвитку психіки в онтогенезі.
36. Загальні закономірності психічного розвитку дитини.
37. Періодизація психічного розвитку людини. Підходи до її побудови у зарубіжній та вітчизняній психології.
38. Поняття про вікові кризи. Загальні психологічні особливості вікових криз дитинства.
39. Психологічна картина розвитку особистості в різні періоди життя. Період немовляти. Раннє дитинство (загальна характеристика).
40. Дошкільний вік (загальна характеристика).
41. Психологія молодшого школяра (загальна характеристика).
42. Психологія підлітка (загальна характеристика).
43. Психологія юнацького віку (загальна характеристика).
44. Психологія молодості.
45. Психологія зрілої людини.

46. Психологія похилого віку.
47. Теорія психосоціального розвитку особистості Е. Еріксона. Дві особливі лінії в розвитку особистості.
48. Спілкування. Види, сторони, функції спілкування.
49. Психологія групи. Класифікація груп.
50. Малі групи, їх особливості, види. Механізми групової динаміки.
51. Великі групи, феноменологія, закономірності.
52. Психологія конфлікту. Структура конфлікту. Види конфлікту. Стратегії та тактики поведінки у конфлікті.
53. Психодіагностичне дослідження та його особливості. Класифікація психодіагностичних методів та її критерії.
54. Базові статистичні поняття для визначення тестових норм.
55. Вимоги до психодіагностичних методик.
56. Поняття про надійність тесту. Типи та показники надійності тесту.
57. Поняття про валідність тесту. Типи валідності.
58. Об'єктивний підхід у психодіагностиці. Суб'єктивний підхід у психодіагностиці, його діагностичні можливості та обмеження. Проективний підхід до діагностики особистості.

ІІІ. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Боднар А. Я. Основи психології та педагогіки. — К.: Видавництво ТОВ «НВП ІНТЕРСЕРВІС» - 2011. -210 с.
2. Боднар А. Я. Теорія і практика професійного самовизначення. //Психолого-педагогічний практикум. — К.: ПП «Дірект Лайн» - 2017. - 92 с.
3. Вікова психологія : конспект лекцій / укладачі: П. І. Сахно, Н. М. Теслик. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 190с.
4. Власова О. І. Педагогічна психологія. - К.: Либідь, 2005. - 400 с.
5. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління. – К: Центр навчальної літератури. – 2019. – 396 с.
6. Галян І. М. Психодіагностика. - Київ: Академвидав, 2011. - 463 с.
7. Гарець Н.О. Психодіагностика: навч. посіб. Дніпро : ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2025. 144 с.
8. Гірник А. М. Основи конфліктології. - К. : Києво-Могилянська академія, 2010. - 222 с.
9. Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях — К.: «ВД «Професіонал», 2007. — 208 с.
10. Гриньова Н. В. Історія психології : курс лекцій. – Умань : Візаві, 2012. – 209 с.
11. Дудкевич Т.В. Загальна психологія. Вид-во «Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с.
12. Загальна психологія: підручник. За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-ге вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. - 568 с
13. Копець Л. В. Класичні експерименти в психології. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 283 с.
14. Корнев М. Н., Коваленко А. Б. Соціальна психологія. - К., 2006. -393 с.
15. Корольчук М. С., Осьодло В. І. Психодіагностика. – К.: Ельга, Ніка-центр, 2010. – 400 с.
16. Коханова О. П. Історія психології: від античності до початку ХХ століття :– НВП «Інтерсервіс». 2016. – 235 с.
17. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія. К: Центр учб. літератури, 2005. 125 с.
18. Мазяр О. В. Диференціальна психологія : модульний курс – К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. – 284 с
19. Максименко С. Д. Диференційна психологія .К., 2013.600с.
20. Максименко С. Д. Загальна психологія. К.: Центр учбов. літ., 2018. - 272 с.
21. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2021. – 360 с.
22. Малхазов О. Р. Експериментальна психологія. К.: Талком, 2020. 321 с.

23. Маноха І. П., Роменець В. А. Історія психології ХХ століття – К.: Либідь, 2017 - 1056 с.
24. Москалець В. П. Психологія особистості. - Київ : Центр учбов. літ., 2018. - 262 с.
25. М'ясоїд П. А. Загальна психологія. - Вища школа. 1998. - 479 с.
26. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Кн. 1: Соціальна психологія особистості і спілкування. – Чернівці : Книги-XXI, 2010. – 464 с. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. – Чернівці : Книги-XXI, 2010. – 464 с.
27. Основи психології / За заг. ред. О. В. Киричука, В.А.Роменця.6-е вид., стер. – К.: Либідь, 2006. – 632 с.
28. Основи соціальної психології / За ред. М. М. Слюсаревського. К.: Міленіум, 2008. 495 с.
29. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с
30. Палій А. А. Диференціальна психологія. – К.: Академвидав, 2010. – 432 с.
31. Педагогічна психологія: хрестоматія: навч. посіб. / уряд. Л. В. Долинська. Київ: Каравела, 2014. - 368 с.
32. Поліщук В. М. Соціальна психологія. - Суми : Університетська книга, 2006. - 216 с.
33. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія. Суми: Університет. книга. 2017. 352 с.
34. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики. - Суми: Університетська книга, 2009. - 440 с.
39. Приходько Ю. О. Практична психологія: Введення у професію - 2-ге вид. К.: Каравела, 2010. – 233 с.
40. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів. – Х.: Прапор, 2009. – 672 с.
41. Психологія. Підручник для студентів вищих закладів освіти / За ред. Ю. Л. Трофімова. - К.: Либідь. 2000. - 558 с.
42. Психологія: схеми, таблиці, коментарії – Одеса: ОДУВС, 2015. – 271 с. – Режим доступу: http://www.oduvs.edu.ua/navch_pidruch_psixolog.html
43. Савчин М.В. Загальна психологія. – 2 видання, доповнене, «Академія», 2018. – 344 с.
44. Столяренко О. Б. Психологія особистості- Київ : Центр учбов. літ., 2018. - 280 с.
45. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. 2-е вид. - К. : Каравела, 2013. - 372 с.
46. Токарева Н. М. Вікова та педагогічна психологія – Київ, 2017. – 548 с.
- Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] – Київ, 2017. – 548 с.
47. Яковенко О. В. Інтелект та мислення. Психологічний практикум. - К.: ТОВ «НВП ІНТЕРСЕРВІС», 2017. - Частина 1. - 48 с.
48. Яланська С. П. Психологія творчості. – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2014. – 180 с.
49. Schults D. P., Schults S. E. Theories of Personality. Wadsworth, Inc. Thomson Learning: Belmont, CA., 2005. - 532 p.
50. Schults D. P., Schults S. E. A History of Modern Psychology, 10th ed. Wadsworth, Inc. Thomson Learning: Belmont, CA., 2017. - 436 p.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати фахового іспиту за спеціальністю С4 «Психологія» оцінюються за **200-бальною** шкалою.

За кожне правильно виконане завдання екзаменаційного тесту, який складається з 50 завдань, абітурієнт отримує **4 бали**.

Абітурієнт вважається таким, що склав фаховий іспит за спеціальністю С4 «Психологія», якщо сумарна оцінка за виконання екзаменаційного тесту становить **не менше 100 балів**.

У випадку, якщо екзаменаційна оцінка становить **0 – 99 балів**, абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на спеціальність С4 «Психологія».

Голова фахової атестаційної комісії

Л.В. Копець